

Begärens tyranni eller Herrens frihet

Predikan av pastor Eric Sjödin

“Var och en som gör synd är syndens slav.”

(Johannes 8:34)

Inledning

Vi talar ofta om frihet. Vi längtar efter den och vill leva självständigt. Men samtidigt kan vi ana att vi inte alltid är så fria som vi tror. Vi kan vara fria på utsidan och ändå bundna på insidan. Jesus säger: "Ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria... Om Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria." Det finns alltså en frihet som är djupare än att bara få göra som man vill. En frihet som befriar hjärtat. Det är den friheten vi ska stanna inför idag. För sann frihet finns hos Herren och hans budord är inte kedjor, utan det som bryter dem.

Läsningar

Från den Heliga Skrift

Johannes 8:31-38:

Jesus sade till de judar som hade satt tro till honom: "Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen mina lärjungar, och ni skall förstå sanningen, och sanningen skall göra er fria." De svarade honom: "Vi är Abrahams barn och har aldrig varit slavar under någon. Hur kan du säga att vi skall bli fria?" Jesus svarade: "Amen, amen säger jag er: Var och en som gör synd är syndens slav. Slaven bor inte kvar i huset för alltid, men sonen stannar där för alltid. Om nu Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria. Jag vet att ni är Abrahams barn, men ni vill döda mig därför att ni inte förstår mitt ord. Jag talar vad jag har sett hos min Fader. Ni gör vad ni har hört av er fader.

Översättning: Svenska Folkbibeln 1998

Från den Himmelska läran

Sanna Kristna Religionen # 495:

All frihet som kommer från Herren är verklig frihet, men all frihet som kommer från helvetet och som fäster sig hos en person är slaveri. Ändå måste andlig frihet oundvikligen verka som slaveri för alla som njuter av helvetets frihet, eftersom de är motsatser. Men alla som njuter av andlig frihet vet inte bara, utan känner också att helvetets frihet är slaveri. Änglarna undviker därför den som stanken från ett lik, medan de i helvetet sniffar på den som om den vore parfym. Det är välkänt från Herrens ord att fri tillbedjan är sann tillbedjan, och det som erbjuds frivilligt är behagligt för Herren.

Amen! Herren gav Ordet. Välsignade är de som hör det och gör därefter!

Predikan

Fritt val

Vi alla minns en period i våra liv då vi verkligen tänkte att vi var fria. Vi kunde välja själva. Ingen talade om för oss vad vi skulle göra. Vi styrde vår tid, våra beslut, våra prioriteringar. Det kändes starkt. Självständigt. Kändes som sann frihet!

Men samtidigt kanske vi märkte något märkligt. Ju mer vi gjorde "som vi ville", desto mer styrdes vi av det vi ville. Vi drogs gång på gång till samma mönster.

Samma begär. Samma reaktioner. Samma impulser.

Det som först kändes som frihet började långsamt likna något annat. En osynlig dragning. Ett inre tvång. När det som började som ett fritt val blev ett mönster. När ett mönster blev ett behov. När ett behov blev ett begär. När ett begär blev en herre.

Och vi slutade upp som en... slav.

Ett hårt ord. Men ibland är det just hårda ord som öppnar våra ögon. Det är här Herrens ord i Johannes 8 träffar rakt i hjärtat.

Jag bestämmer

Vi lever i en kultur där frihet värderas otroligt högt. Vi värnar den, försvarar den, talar om den. Och det är helt rätt, vi ska kämpa för friheten för att frihet är något Herren själv har lagt ner i skapelsen. Frihet att välja. Frihet att uttrycka sig. Frihet att definiera oss själva.

Herren har gett oss den totala friheten!

Men samtidigt ser vi hur människor binds. Vi ser beroenden som börjar med ett frivilligt val. Vi ser hur avund, rädsla, skam, bitterhet, stolthet, hat och girighet kan slå rot i hjärtat. Vi ser hur människor säger: "Jag gör som jag vill", men i själva verket gör de det deras begär kräver. Folk säger: "Ingen ska bestämma över mig." Men ofta är det just något som redan gör det.

Psaltaren 9:17 sätter ord på det här och det står skrivet:

"Den ogudaktige blir snärjd i sina egna gärningar." (Psaltaren 9:17)

Det är en träffsäker bild. Synden syns inte som ett fångelse i början. Den liknar frihet men är mer som en snara som trär om oss, en snara som långsamt dras åt... Tills vi är helt fast i det.

I dagens läsning säger Herren:

"Var och en som gör synd är syndens slav." (Johannes 8:34)

Det är radikala ord. Inte populära ord. Men sanna ord. Och sedan säger Herren:

"Om Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria." (Johannes 8:36)

Det verkar som att det finns två sorters frihet.

En som känns som frihet men är slaveri och en som ibland känns begränsande men är verklig frihet.

Kärlek, vilja, frihet

Gamla testamentet bekräftar detta. Mose säger till folket:

”Jag har förelagt dig liv och död, välsignelse och förbannelse. Välj då livet...”

(5 Mos 30:19)

Herren tvingar inte fram kärlek. Han lägger fram vägen och säger: Välj livet. Han uppmanar oss, men låter oss själva välja.

I Psaltaren 119 står det:

”Låt mig gå fram på rymlig plats, ty jag begrundar dina befallningar.” (Ps 119:45)

Rymlig plats! Budorden beskrivs inte som en trång cell, utan som ett öppet landskap. När hjärtat älskar Herren upplevs Hans vilja inte som begränsande utan som frigörande. Profeten Hesekiel talar om Herrens löfte:

”Jag skall låta min Ande komma in i er och göra så att ni vandrar efter mina stadgar och håller mina lagar och följer dem” (Hes 36:27)

Det är där friheten börjar. Inte i yttre kontroll, utan i ett nytt hjärta. När kärleken och viljan förändras, förändras friheten. Och motsatsen är också sann.

Domarboken beskriver gång på gång hur israeliterna ”gjorde vad han själv ansåg vara rätt” (Dom 21:25). Det låter som frihet. Men resultatet blev kaos, våld och andligt förfall.

Låt oss gå djupare. Jesus talar till människor som redan trodde på honom. Han säger:

”Om ni förblir i mitt ord är ni verkligen mina lärjungar. Ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria.” (Johannes 8:31–32)

Friheten kommer inte från att kasta av sig Herrens ord. Den kommer ifrån att stanna i den. I Gamla testamentet ser vi Herrens frihet tydligt.

”Jag är Herren, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur trädhuset.”

(2 Mos 20:2)

Israeliterna blev befriade från Egypten, från verkligt slaveri. Herren delade havet. Han krossade Faraos makt. Och vad gör Herren direkt efter befrielsen?

Han ger dem de tio budorden. Lagg märke till ordningen. Befrielsen kommer först. Sedan buden.

Herren säger inte: ”Håll mina bud så ska jag befria er.” Han säger: ”Jag har befriat er, lev nu som fria.”

Så, varför ger Herren budorden till dem? För att begränsa dem? Nej. För att bevara deras frihet. De tio budorden var inte nya kedjor. De var ett skydd mot att falla tillbaka i slaveri.

I evangelierna ser vi också Herrens frihet i praktiken.

Den rike unge mannen i Matteus 19 trodde han var fri, han hade hållit budorden. Men han älskade sina rikedomar mer än Herren. När Jesus bad honom släppa dem gick han bedrövad därifrån. Han var inte fri. Han var bunden och visste knappt om det.

När tullindrivaren Sackeus däremot, i Lukas 19, möter Jesus. Då händer det något. Hans kärlek förändras och när han börjar älska Herren mer än pengarna, ger han frivilligt tillbaka fyrdubbelt. Ingen tvingar honom. Han är fri.

Den himmelska läran säger att all frihet är en funktion av kärleken, för det vi älskar gör vi med en känsla av frihet... Friheten är en återspeglning av vår kärlek och vår vilja. (NJHD 141)

Det betyder: det vi älskar, det upplever vi som frihet. Om jag älskar hämnd känns det "befriande" att tala illa om någon. Om jag älskar pengar känns det "naturligt" att prioritera dem över relationer. Om jag älskar mig själv mest känns det "självklart" att alltid sätta mig först.

I den Sanna Kristna Religionen står det att all frihet som kommer från Herren är verklig frihet; men den friheten som kommer från helvetet är slaveri... (SKR 495)

Helvetets syn på frihet

Det är inte ovanligt att vi möter folk som säger:

"Jag vill inte att Guda ska bestämma över mig" eller "Jag gör vad jag vill och kommer inte styras av Herrens budord... Jag vill vara fri!"

Detta är kanske den ultimata friheten i världen. Men det är inte himmelsk frihet. För, om vi tänker efter, så är det mycket människor inte får välja. Du får inte välja vilka föräldrar du föds hos, du får inte välja om du vill följa gravitationens lagar, du får inte välja dagens väder...

Den himmelska läran säger att de onda andarna i helvetet ser budorden som det största slaveriet och dom själva är fria. Fria att vara kedjade i sina egna synder... (SKR 495)

Friheten som en del människor i världen och de onda andarna kallar begränsande är vad änglarna känner som liv och frihet. Herren själv är det yttersta exemplet.

Innan Han ska fångas i Matteusevangeliet 26:39 säger Han:

"Min Fader, om det är möjligt, låt denna kalk gå ifrån mig. Men inte som jag vill utan som du vill."

Är detta slaveri?

Nej. Det är den djupaste friheten, helt i linje med Faderns vilja. Och så kommer Herrens ord i Johannes 8 som en uppfyllelse av allt detta:

"Om Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria."

Varför inte Herrens slav?

Ibland frågar vi oss: Varför måste vi välja? Kan inte Herren bara ge oss allt gott och sant direkt?

Men om vi inte hade friheten att välja skulle vi inte vara fria, vi skulle vara styrda. Och Herren vill inte ha slavar. Han vill ha människor som besvarar Hans kärlek frivilligt. Kärlek kan aldrig tvingas fram. Sann kärlek måste besvaras i frihet, annars är den inte kärlek utan tvång.

Därför är friheten helig. I den himmelska läran står det att ingen människa kan reformeras eller pånyttfödas om hon inte är fri. Friheten tas därför aldrig ifrån oss, eftersom det är en evig lag att människan ska vara fri i det inre, så att kärleken till det goda och sanna kan planteras i henne (AC 2876).

Herren bevarar alltså vår frihet, inte för att vi ska kunna gå bort från honom, utan för att vi i frihet ska kunna vända oss till honom. Det är först när vi frivilligt säger ja till Hans kärlek, det är då den verkliga friheten börjar.

Andlig frihet

Så, vad betyder den andliga friheten för dig och mig? Det betyder att när Herren säger "du ska inte", så är det inte en begränsning av livet utan ett skydd för livet.

Några exempel:

"Du ska inga andra gudar ha vid sidan av mig." För allt annat som tar Herrens plats kommer kräva allt av dig. Budordet bryter självkärlekens tyranni.

"Du ska inte stjäla." För girigheten kommer aldrig säga: nu räcker det. Budordet bryter girighetens makt.

"Du ska inte bära falskt vittnesbörd." För lögnen kräver alltid fler lögner. Budordet bryter lögnens kedjor.

"Du ska inte begå äktenskapsbrott." För oordnad lust lämnar djupa sår. Budordet bryter lustens slaveri.

Psaltaren säger:

"Herrens undervisning är fullkomlig, den ger själen nytt liv." (Psaltaren 19:8)

Den säger inte: den kväver själen. Inte: den begränsar själen. Den ger själen nytt liv.

Det du älskar mest, det följer du och friheten sitter i kärleken. Om du älskar Herren mer än din synd, börjar kedjorna falla. Inte för att du pressas, utan för att syndens slaveri tappar makt. Det kan till en början kännas som en kamp.

Den himmelska läran säger att andlig frihet kan kännas som slaveri för den som älskar det onda. Men när hjärtat förändras upplever vi något nytt:

Att förlåta känns lättare än att hata. Att tala sanning känns renare än att ljuga. Att leva troget känns friare än att leva dubbelt. Det är då Herrens ord blir verklighet:

"Om Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria."

Inte delvis fria. Inte tillfälligt fria. Verkligen fria.

Bli verkligt fri

Vi påminns idag att budorden inte ska ses som strikta frihetsberövade regler, utan som vägar till sann frihet som är fyllda med liv. Israeliterna fick lagen för att inte återvända till Egypten. Vi vänder oss till Herren för att inte återvända till syndens slaveri.

Varje gång vi väljer att följa Herren och hålla Hans bud, inte av rädsla utan av kärlek, det är då en länk bryts i syndens kedja. Herrens sanning är hammaren som krossar slavkedjorna.

Sann frihet kommer inte av göra vad som helst. Sann frihet kommer av att älska det som ger liv. Sann frihet är med Herren.

Så låt oss förbli i Hans ord. Låt oss älska Honom mer än det som binder oss.

Älska det goda och sanna så kommer ”ni verkligen fria.” (Johannes 8:36)

Amen!